

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

د کتاب ځانگړنې:

||||||||||||||||||||||||||||||||

د کتاب نوم :: دا ته د کومو غرونو شور یې

شاعر :: عبدالملک بېکسیار

د چاپ کال :: 1384 ل (2005م) کال

خپرنډوی :: د هیلې مجلې اداره

کمپوز/ډیزاین :: ایشیا سافت پېنور

کمپوزوونکی :: بارکوال میاڅپل

تپون:

هغوي ته چې د شعر په تقدس ايمان لري

په مخ راغله د اشنا کلا- جزاک الله څه خوند
د دې پورې غرو تر شا کلا- جزاک الله څه خوند

ستوري لږ بر چې کېدله او د کرړو ساز چې خور
د سپوږمۍ غېږ کې بېگا کلا- جزاک الله څه خوند

گل گل شنه یې په گوټ گوټ باندې یادونه چې د یار
د گل ونه شوله بیا کلا- جزاک الله څه خوند

گونگو، تشو، تورو مېنو راته زړه خوړلی تل
دا چې پورته ترې غوغا کلا- جزاک الله څه خوند

دا له کومې ډډې یاره پاڅېدلی یم سهار
لیک په سترگو مې د تا کلا- جزاک الله څه خوند

یار به ماته بېکسیاره! راکوله چې جزا
ورته وې به مې جزا ک الله جزاک الله څه خوند.

درېغه چې لږ راته احساس چې تا به څه کړي و؟
ما درنه غوښتی که وای لاس چې تا به څه کړي و؟

ژوندون مې ټول يوه عجبه معما کې راگير
تل را سره وي دا وسواس چې تا به څه کړي و؟
ستا له غوسې نه لړزېده چې ما کتل ځمکې ته
که در کتلي مې وای پاس چې تا به څه کړي و؟
د وطن مور يې که آگا چې نازدانه بچي دې
غواړي خيرونه په مدراس چې تا به څه کړي و؟
که تاته پته وای اشنا چې بېکسيار يې په دار!
هم بې گونا، هم بې اساس چې تا به څه کړي و؟

خاطر ته دې راغلی يم لږ ومې کړه خاطر
په زړه باندي داغلی يم لږ ومې کړه خاطر
گيلې گيلې زړگی لرم، نينې نينې ځيگر
حيران هک پک ناست غلی يم لږ ومې کړه خاطر
چې څوک يمه او څنگه يم او څه يم پرېږده نور
بدنام يم که ښاغلی يم لږ ومې کړه خاطر

ما کړی وو قسم چې نور به نه درځم ساقي

بيا هم چې درغلی يم لږ ومې کړه خاطر

بللی بېکسيار يم نورو ښکليو هم وار وار

قسم که ورغلی يم لږ ومې کړه خاطر

دا ستا ظلمونه ستا کيسې به تا اخر شرموي

ټول بشریت ته دسيسې به تا اخر شرموي

وژنه يې څومره چې وژلای شې چې څومره دې وس

مرگي ته ډېرې تلوسې به تا اخر شرموي

درباندې اخلي چې بې دينه بې ايمان وگړي

زما ايمان دی راپسې به تا اخر شرموي

د خدای مخلوق درته د ماشي هومره نه ښکارېږي

د طلا، تېلو وسوسې به تا اخر شرموي

د مظلومانو له زرگو نه را اوچتې نېپرې
د وخت جلاده درپسې به تا اخر شرموي
که يې له ما سره به يې که نه دښمن يې زما
دا پنکې او دا غوسې به تا اخر شرموي

لکه رمه باندې د وړي لېوه پېښه شوې
د بې گونا وینو کاسې به تا اخر شرموي

دیموکراسۍ باندې به سر خورې بېکسیار خو وایي
دغه د زهرو پتاسې به تا اخر شرموي.

انسان نو څه یانې، د غوښې پوتې
د ظلم دنگ، لوړ غر، د کرکې بوتې

حال يې خراب مدام، خو که لږ ښه شو
وهي لغتې به، لکه خر کوتې.

کله پند یم په کیسه کې

کله خوند یم په کیسه کې

لکه وخت اوږم را اوږم

بند په بند یم په کیسه کې

په زړه لگم لکه وږم

خولې ته قند یم په کیسه کې

خدای دې خیر کړي میاشت خو وشوه

چې پابند یم په کیسه کې

د ابی خیرې لمن ته

سور پیوند یم په کیسه کې

امریکا چا وې وړانږې؟

د مومند(1) یم په کیسه کې

ورک د چا د سترگو شعر کې

د چا بند یم په کیسه کې

که له شعره لږ وزگار شوم
ارجمند یم په کیسه کې

یار خاکه د ژوند چې کنبلی
تش کارمند یم په کیسه کې

بېکسیار یم د [میدان] به؟
هنرمند یم په کیسه کې

یواځې نه ده مسله د اوښکو
څنگه ترم به سلسله د اوښکو

زه یې که څو ايساروم بهېږي
دا ده په خپله فیصله د اوښکو

د زمانې زاهد ناحق تکفیر کړم
زما په لاس کې وه پیاله د اوښکو

زرگیه گرانه به شي ډېره گرانه
سفر د عمر او جاله د اوښکو

ما په بلا وهه ما هېر كړه اشنا
لېر مې جرگې خو در بله د اوښكو
ژړا ليدلې مې وه نه چې داسې
لكه په شرک باران گله د اوښكو

چې رسېدې هر چاته خپلې رخې
زما په برخه قواله د اوښكو

تل نابېلې را روانې به وي
اسانه نه ده مامله د اوښكو

بس بېكسياره! دا غزل ختم كړه
څه راته ليكې مقاله د اوښكو

بېكسيار څرنگه به و خاندمه
څو په لېمو مې دا مېله د اوښكو

لكه دا نور مخلوق نه سر واخله مري
كه هنرمند وي ترې هنر واخله مري

تل لکه زخم په دردونو پايښت
له زړه مې ستا د ياد پرهر واخله مري

ساقې خمار د ژوند ته وگوره لږ
لږ جنازه يې په نظر واخله مري

گله اشنا دې د وخت سختو کې گير!
لږ يې کړه ياد لږ يې خبر واخله مري

څوک به په څه څوک به په څه باندي مري
له بېکسيار څخه دلبر واخله مري

د زړه له حاله چاته حال ووايم
زه له محاله چاته حال ووايم

په وس مې نه چې ږنگ د شرم دېوال
له بند دېواله چاته حال ووايم

راته کتلي چې محفل کې اشنا
يمه بې حاله چاته حال ووايم

تاته معلوم ظالم مظلوم ټول د وخت

گرانه لیکواله! چاته حال ووایم

خوار بېکسیار داسې مدام چې کوم

ستر له سیاله چاته حال ووایم

نشه یې نه خمار یې کړم دا څرنگه ځواني وه

په مخ سي د یار یې کړم دا څرنگه ځواني وه

واړه، زاړه د کلي مې د تور په غشو ولي

چې خپلو ته اغیار یې کړم دا څرنگه ځواني وه

کیسې مې د ځوانۍ د خوبو ډېرې اورېدلې

تر عمره چې بیدار یې کړم دا څرنگه ځواني وه

د نورو په هجران باندې اوس سرې سترگې زما ځي

دا داسې پامته دار یې کړم دا څرنگه ځواني وه

مالت کي بېکسياره! رسېدم نجونو ته نه چې!
اوس اوس چې داسې خوار يې کړم دا څرنگه ځواني وه

وخت راسره و په خبرو کې لار
زما او ستا په تشو غورو کې لار

په غلیمانو د يرغل ښکلی وخت
په ټولولو د لښکرو کې لار

له شملو، ريرو يو وطن را پاتې
په برېتورو، څښپورو کې لار

چې په رڼا مين ما خپله وليد
د وخت بېړۍ يې په ښنگرو کې لار

څوک خبر نه شول بېکسيار چې روان
چې په سلگيو که سندرو کې لار

نن مې مېلمه راځي له بر کلي نه
زړه ته دمه راځي له بر کلي نه

يو رنگ انځور دى ما بلي شاپو ته
هره غرمه راځي له بر كلي نه
رښه همدا يې د راتگ زېرى كړې
نرى وږمه راځي له بر كلي نه
څوك سره اخلي بيا په اوښكو مچې
د وير نغمه راځي له بر كلي نه
خيال تخنوي مې لېونتوب ته بيا بيا
څه هنگامه راځي له بر كلي نه
كوم څوك مين وايي د هجر تپې
ورو زمزمه راځي له بر كلي نه
د بېكسيار د مرگ وروستى پرېكړه كړي
مكالمه راځي له بر كلي نه

په وينه نه راځي په خوب كې مروره رانه
وايي مې زړه راځي په خوب كې مروره رانه
رقيب بې ځايه ورته دلته، هلته لارې نيسي
پاس په لېمه راځي په خوب كې مروره رانه

بره يې کله په ژوندوني هم را ونه کتل
مړه مړه کاته راځي په خوب کې مروره رانه

اوس يې په پلار، نيکه، په غور نيکه قسم چې وخور
اوس به نو څه راځي په خوب کې مروره رانه

شک به کاوه ما بېکسيار په يار خو وشه دا ځل
کړې يې خوله راځي په خوب کې مروره رانه

له بېرته تگ نه يې خبر ځان سره پت و ژاړم
لکه د غله راځي په خوب کې مروره رانه

خبر يې نه راځي تش ياد بې مسلې جوړوي
په گونگه ژبه شور فرياد يې مسلې جوړوي

ژوندون د گلو يوه خانگه ده چې څوک باندي پوه
د اوږده لنډ دغه معياد يې مسلې جوړوي

زړه ته مې سر لوڅ کړ چې هر څه هر څه کړه لږ په تول

داسې د مينې اعتياد يې مسلې جوړوي

خيام د ټولې ميکدې قايده به وې خوره شراب

خو دا يې هم وې از د ياد يې مسلې جوړوي

مينه له مخې بېکسياره! ده ساده خبره

مانا يې سخته ده بنياد يې مسلې جوړوي

غېر کې حيا ورتلله يار يې په اوږه واخيست لار

ما يو شاعر وليد چنار يې په اوږه واخيست لار

صبر مې څومره که ساقې ته پښه نيولى شو هيڅ

يوه شېبه تر مخ څمار يې په اوږه واخيست لار

پل پسې واخله هلته کوز به چا وژلى پخوا

هغه ټوپک چې د اغيار يې په اوږه واخيست لار

زه هلته ناست يو لېونى مې وليد خوښ خندان شوم

هونبنيار چې کوت مې ژوندون بار يې په اوږه واخيست لار

خوک نااشنا به بېکسياره ستا په مرگ وليکي!
چې د منزل گرد او غبار يې په اوږه واخيست لار

وم که د هجر په تيارو کې روان پروند خو نه وم
خزان مې وليده بهار يې په اوږه واخيست لار

پرې پل په پل مې کړي خطا يار پسې اخلمه پل
چا وې چې يمه وارخطا يار پسې اخلمه پل

ستا ميخانه کې ساقي مست د چا د سترگو په جام
په دغه رنځ اخته کړم تا يار پسې اخلمه پل

عشق خو د پاک الله يو داد دی په چا- چا به شي
ماته چې پاک رب را عطا يار پسې اخلمه پل

زما خويونو سره نشته کار، نه اوسم خيال کې
گرځم په مينسک ، ماسکو، مالتا يار پسې اخلمه پل

نور ایسارېرم نه ناصحه! بېکسیار روان یم
دا ستا خبرې بېرته ستا یار پسې اخلمه پل

د زندگی غمونه واړه لکه توت را ټول کړم
خپلې هستۍ ته د ژوندون نور چاڼ ثبوت را ټول کړم

اشنا مېلمه وي د زرگي په باغ او زه یم ماليار
کله انار، کله انگور، کله شاتوت را ټول کړم

په مړي ژوند به دا یوه خوله خدا څنگه ساتم
یمه حیران چې څنگه عطر له تابوت له را ټول کړم

قسم په خدای دی که به څوک وي بیا زما د ټینګې
ټول پښتانه که هسې یو وارې مضبوط را ټول کړم

هسې نارې دي نامراده چې وهم یې یاره
کانه به څنگه د وختونو په سکوت را ټول کړم

چې ترېنه جوړ کړم بېکسیاره! د وطن ورک تاریخ
دافغان پلونه له دمشق که له بېروت را ټول کړم.

ما کله هم لیدلې نه ده یاره یوه شپه
د یار غېږه کې پرې مې ږده سهاره یوه شپه
زه ځنگه به ور وږمه د ټول عمر مناجات
لا هم چې خلاصه نه د ژوند له شماره یوه شپه
یو زه ومه یو یار و سره گډ به هره ورځ
تا څه کانې را وکړلې اغیاره یوه شپه
د ژوند هر څه به هېر شي خو هېرېږي رانه نه
له یار سره چې ما کړې په لاره یوه شپه
اشنا راته نن وې چې زړه مې ډېر ډک دی اشنا
لږ پېښه خو را وکړه بېکسیاره! یوه شپه.

مرور له دغه ښاره ځئ چې نه ځو
نښه راغله نن له یاره ځئ چې نه ځو

موره ټولو وې ستنېرو له محفله
څوک به راشي خدای دپاره ځی چې نه ځو

د جگړې اور به تر عمره داسې تود نه
یه د بر کلي سرداره ځی چې نه ځو

چې کاروان روانېده مور ویده پاتې
وار چې تېر دی اوس له واره ځی چې نه ځو

کېرې خدای وکا له تگه نه تگ ښه شي
سوچ پرې وکړه بېکسیاره! ځی چې نه ځو.

وژني مې وخت تېره چاره شي راته
د چا خبرې چې په زړه شي راته

گام په گام مرم چې دنيا هيڅ نه وايي
بشریت ټول په شان د مړه شي راته

سره خو په ټول جهان کې و شرمېدل
خدایه دا تور خو هم چې پره شي راته

که مې په برخه شوه د مینې سوبه
ټول منزلونه به واړه شي راته

د یار له مخه د ژوند هر څه کې خوند
بې یاره ژوند زهر خواړه شي راته

چې را په زړه شي بېکسیاره! بېلتون
څه بې مانا د ژوند کره وړه شي راته.

زما کیسې ژوندون په خپله کوي
دا دسیسې ژوندون په خپله کوي

زه نه یم دا چې وایم نن به څه شي
دا وسوسې ژوندون په خپله کوي

ډار ما کې نشته- د مرګي دا ویره
چې را پسې ژوندون په خپله کوي

په ما يواځې اندېښنې يې پېرزو
او تلوسې ژوندون په خپله کوي

سرونه غواړي بېکسياره! چا وي؟
چې حماسې ژوندون په خپله کوي.

څه عجب ده محال کې مې زړه بند
د چا سوچ کې د چا خيال کې مې زړه بند

د مرمرو په مانۍ کې مې زړه تنگ
او د خټو په دېوال کې مې زړه بند

حال به څه وایمه چاته د یاری
چاته څه پته څه حال کې مې زړه بند

عشق ته زړه، هم یې ساړه کېږي د یار
څه عجب یوه جنجال کې مې زړه بند

بېكسياره! كه خو اخلمه پيالې
په ثواب او په وبال كې مې زړه بند.

خيال كې د يار چې كله لار شمه
كرار به ناست يم را ولاړ شمه

همت مې يو ځل غزونې وكړي
میده میده يم څنگه لوار شمه

چې د اشنا شي ناكردې را په زړه
نېغ نېغ روان يم څنگه شوار شمه

ما هم ژوندون ته گوره دغسې يم
سمسور وطن يم بېرته شار شمه

زه بېكسيار لكه گرېوان د ملنگ
په بېلتانه ريتار ريتار شمه.

خان چې گورې يار شیشه کې تا ليدلی؟

کله خان دې تماشه کې تا ليدلی؟

ستوري يو پر بل په نيمه شپه چې ورشي

اور د مينې پلوشه کې تا ليدلی؟

مسلك غوره دی اشنا چې يې لري څوک

گدا کله څه پيشه کې تا ليدلی؟

غماز څه خبر چې يار د کندهار دی

لا تر اوسه په شه شه کې تا ليدلی؟

دا چا- چا ويل زاهده دي خبرې

بېکسيار ډوب په نشه کې تا ليدلی؟.

کله جوړېږي دا نشې او زما جر خيالونه

سبا، بېگا دا تماشې او زما جر خيالونه

لکه چې باز په ښکار د زرکو لگيا داسې ښکاري

گام په گام وخت لښې لښې او زما جر خيالونه

زه ورته گورم توره بوره، فلوجه، کربلا

او په غزه مري عايشې او زما جر خيالونه

پښتونخوا شته خو نه عجب نه ادم خان کې اوسي
د وخت بدلې دي نقشي او زما جر خيالونه
ساقی باده کې دومره ځنډ مه کوه ژر يې راوړه
څه مې په زړه زهر پاشې او زما جر خيالونه
تل را تر سترگو دېراوت کې د جومات خر طالب
د وخت نخرې د فاحشي او زما جر خيالونه
ژوندون، جنون دي بېکسياره! په يوه قافيه
څه ماتوې پکې خاشې او زما جر خيالونه.

زه چې ستا په خيال کې لار شم چېرته چېرته وگرځم
چېرته دې په سوال کې لار شم چېرته چېرته وگرځم

سترگې خو تړلی نه شم هره خوا ښکلا ښکلا
هره خوا وبال کې لار شم چېرته چېرته وگرځم

ټوله دنيا وگورمه نه يې کړم مثال پيدا
سوچ چې ستا د خال کې لار شم چېرته چېرته وگرځم

زه چې تل پيالو ته ځمه شمه له فراقه تنگ
کله په وصال کې لار شم چېرته چېرته وگرځم

پته د انسان که پیدا شي ما بېکسيار باندي
زه به په هر حال کې لار شم چېرته چېرته وگرځم.

هسې ښووه مې ځان ناگاره سندرې مې وې
له خواشینی ستا په تلو یاره سندرې مې وې

ستا په الزام چې وخت ترلی اعدام ته بووم
کسات مې اخیسته له داره سندرې مې وې

غماز راوړی وو اشنا نه پیغام د انکار
کله راته خوب تر سهاره سندرې مې وې

نن په ژړا- ژړا را تېر شوم په هغه محل
چې پرون تلم په کومه لاره سندرې مې وې

زه څو ورتلمه چې محفل ته اشنا تللی و
خبره تېره وه له واره سندرې مې وې

را ته را ياد شي بېكسياره! په شپه د بېلتون
داسې تياره وه چې له ډاره سندرې مې وې.

سترگې را واړوه لږ ياره مرم
له تندې مرمه له خماره مرم

زه لکه شمه په محفل کې تل
سرمانښام نه تر سهاره مرم

يار چې را و گوري په مړو سترگو
له مړو اړو مرم له انگاره مرم

دا خپل احساس خلکه زما قاتل
بې غرغړې مرمه بې ډاره مرم

زه يم، غزل او تکه توره شپه
څنگه بې کسه بېكسياره! مرم.

يار چې خپه شي په نصيب کې به نه
جام چې خپه شي په نصيب کې به نه

ژوندون د هر ژوندي ارمان په ژوندون
چې لولپه شي په نصيب کې به نه

د يار ديدن ته مې کړۍ ورځ تېره
که توره شپه شي په نصيب کې به نه

د چا د حسن سمندر ته تېری
مړه که خپه شي په نصيب کې به نه

د ژوند خواږه خوند کړي چې باد يې په سر
چې په کپه شي په نصيب کې به نه

ليکه غزل بېکسيار واخيست قلم
ليک چې ټپه شي په نصيب کې به نه.

ستوری لکه يار ښکلی

يار لکه چنار ښکلی

و دې شي را پېښ شي نن
داسې چې نن ښار ښکلی
وږه آينه صفا د زړه
کله وي غبار ښکلی
زه يې په سيرت مين
هر څو که نگار ښکلی
کړه يې ابتدا په عشق
بيا به دې هر کار ښکلی
څومره چې را بولم يې
نه راځي يو وار ښکلی
ژوند د بېکسيار ترې زار
يار ته انتظار ښکلی.

څنگه په چل ول مې يار خطاباسي
هر قدم هر پل مې يار خطاباسي
زه له ځانه نه خبرېم کله هم
داسې لکه غل مې يار خطاباسي

څنگه په هوښيارو سترگو څاري مې
څنگه لاي عقل مې يار خطاباسي

غواړم ورنه زړه بدل د زړه کې زه
هسې په تسل مې يار خطاباسي
څو که بېکسيار يار ته گيلې وکړم
خاندې په څه چل مې يار خطاباسي.

عشق کې آرام له زړه نه وباسه
ژوند گام په گام له زړه نه وباسه

څو توره بوږه داسې بوږه وراره
پچيراگام له زړه نه وباسه

زړه توروې، سر سپينوي دا کيسې
د ننگ و نام له زړه نه وباسه

چې ستا مني نه په دښمن پسې ځي
بيا هغه قام له زړه نه وباسه

اوس بېكسياره! هغه كلي ږنگ دي

پورۍ او بام له زړه نه وباسه.

هېرې سندرې را په زړه شي كله

د چا خبرې را په زړه شي كله

زه كله كله خوب د وصل وينم

د يو چا غورې را په زړه شي كله

خواته اشنا خو كله هم رانغی

له لرې لرې را په زړه شي كله

دا كله كله د چا ياد مې سپڅلي؟

كه اور د سرې را په زړه شي كله

بېكسيار كله مې زړگي په ټوپو

د غم لښكرې را په زړه شي كله.

ناست يم ازل ته غلي غلي گورم

پاتې منزل ته غلي غلي گورم

خپله مې خپل وجود په خپله دنښمن

د وخت دې چل ته غلي غلي گورم

د قافلې جرس مې روح خوروي

د يو چا پل ته غلي غلي گورم

خلاصه شمه شوه د ليكلو راكې

يوه غزل ته غلي غلي گورم

دا ټول وطن زما دا اوس چې د بل

قسمت بدل ته غلي غلي گورم

ژوند بېكسياره! معما ده ستره

او زه يې حل ته غلي غلي گورم.

هره خطا به کوي دا نه کوي
يار چې موسکا به کوي دا نه کوي
هر څه کوي خدای مه کړه نه چې کله
زما رضا به کوي دا نه کوي

چا وې ساقي ميکنده وټرله
هر څه رښتيا به کوي دا نه کوي

شاعر چې څه يې په زړه وايي به يې
چې خيال د چا به کوي دا نه کوي

صوفيان مې ډېر تسپې په لاس وليدل
چې لگيا دوا به کوي دا نه کوي

بېکسيار هر فسق او فساد کې شريک
چا وې چې دا به کوي دا نه کوي.

نه هېرېري ياره ستا د مخ کيسې
تل ډېرېري ياره ستا د مخ کيسې

د زړه کور مې داسې ځکه شو باغ- باغ
پرې خورېږي ياره ستا د مخ کيسې

زه په خپله گونا ټينگ يمه ولاړ
منکرېږي ياره ستا د مخ کيسې

د ځوانۍ ورځې شپې لارې پوپنا
نه تېرېږي ياره ستا د مخ کيسې

پرخه- پرخه يې چې ونيو ټول محل
را ورېږي ياره ستا د مخ کيسې

بېکسيار ته تر بل هر څه په ژوندون
پکارېږي ياره ستا د مخ کيسې.

ومې بله خوښ به يم حاضر به يم
وايمه به هيڅ نه خو ناظر به يم

مه مې وړانوه د زمانې باده
نښه د يو چا د پس منظر به يم

عمر تېر نه پته نه درک د يار
زه په تمه گل ته د انځر به يم

ټول وجود مې جوړ روغ الوتې نه شم
ښايي لگېدلی په وزر به يم

ښه پوهېږم نه راځي په ژوند اشنا
زه ورته تر مرگه منتظر به يم

ښکلی راته ډېر گوري محفل کې چې
زه هم د يو چا متناظر به يم

سل ځله يم خوښ په تغافل د يار
شو يې که راپام خوښ يو په زربه يم

وايي دې هر څه چې زمانه وايي
هر څه به يم خدايېرو که مضر به يم

زه اشنا هماغه بېكسيار يمه

تاته غورخېدلی له نظر به يم.

ژوند خپو سره په جنگ د وخت غورځنگ سره جنگ

جانانه كله شي تر عمره عمره جنگ سره جنگ

چا وې تاريخ دى خو ما بل څه پكې ونه لوستل

بس نن له روس، نن امريكې، نن له پرنګ سره جنگ

خوب رانه ولوتي له سترگو د چا ياد د سترگو

اړخ په اړخ اوړم لكه وي مې چې پالنگ سره جنگ

هغه د ستر، د پردې حيا وختونه لارل

هر يو وگړي را اخيستی نوم او ننگ سره جنگ

ديموكراسي راغله حقوق شول د قومونو تامين

خو له يوه قام، يوې ژبې او فرهنگ سره جنگ

نه چې د خیر په پلمه لوتی یې دیدن دی ورنه
په پورې وره کې څوک نیازینه چا ملنگ سره جنگ

حالات مغول، خلک مغول او نصیبونه مغول
څوک به خوشال شي بیا به وکړي کوم اورنگ سره جنگ

مور بېکسیاره! هر نومورکي ته په غېږنه ورځو
د وخت زمري مو کړ گیدر اوس مو پلنگ سره جنگ.

په مخه راغله خو پردې یې غمازي کوله
د کشری خور پرځای ادې یې غمازي کوله

له بې وعدې جانانه څار شم اوس یې هر وخت گورم
ښکاري پخوا کړې وعدې یې غمازي کوله.

ورځم کوم یار ته منت چې چاره را کاري نور
ژوندون ته څه مې ضرورت چې چاره را کاري نور

راغلم ختيز ته تر لوېديزه انسان ومې نه موند
له انسانيته مې نفرت چې چاره را کاږي نور
راټه تر څو به وخت ايستلې توره سرته ولاړ؟
درېغه چې وکړي دا همت چې چاره را کاږي نور
خيال خو مې نه شي چې به يار له قصده نه مې وژني
که داسې وي هم له غفلت چې چاره را کاږي نور
ورشه ريباره يار ته و رسوه دغه پيغام
تېر يې له مينې له الفت چې چاره را کاږي نور
په واټنونو رانه لرې يار سره مې نور څه؟
ورځم يواځې په دې نيت چې چاره را کاږي نور
ما بېکسيار خون ور بخښلی اوس رقيب که نر شي
او يو څه وکړي جرئت چې چاره را کاږي نور.

چا ويل چې ساز د زمانې يمه
زه د زړه اواز د زمانې يمه
هر څوک زما پل کله وهلاي شي؟
زه چې په انداز د زمانې يمه

نه مې شته سکون لکه د سیوري هېڅ

خوځم اهتزار د زمانې یمه

ځیر شه راته شد مد مې ټول ولوله

پام کوه چې راز د زمانې یمه

بولي مې غزل د بېکسیار خلک!

اصل کې زه ناز د زمانې یمه.

د خیال یوه څپه راشي د باد یوه څپه شي

مور دواړه غرښتلو چې را یاد یوه څپه شي

د مینې سمندر چې کړي د هجر سیلی لاندې

منزل ته یوه و رسي برباد یوه څپه شي

وران کړی دا وطن خو دی بې شمېره سپلاوونو

حیران یمه چې ولې قلمداد یوه څپه شي؟

د مېرو، د کيرديو، د اوبنانو بوی چې راوړي
را پېښه داسې کله به د باد يوه څپه شي

له زړونو نه چې مينې بېکسياره! کېدې وکړي
مېشته شي پکې کرکې او اصداد يوه څپه شي.

کله په هېر باندې خمار ماتوم
کله په تېر باندې خمار ماتوم

په بام مې تنده اشنا نه سرېږي
په لږ و ډېر باندې خمار ماتوم

هغه کوڅه اوس له مودو نه شاړه
په تېر و بېر باندې خمار ماتوم

زه شاعر نه يم ملگرو هسې
وخت ناوخت شعر باندې خمار ماتوم
بېکسيار پوه يم چې اشنا نه راځي
د ورځو شمېر باندې خمار ماتوم.

د اغزو دور دی د گل کیسه څوک کله اوري؟
باغ کې کارغان مېشت د بلبل کیسه څوک کله اوري؟

په خونړو لارو د مینې وي منزل چې د چا
د پراوونو د منزل کیسه څوک کله اوري؟

یا به قاتل یې، یا به غل یا به وطن خرڅوې
بغیر له دوی نه د چا بل کیسه څوک کله اوري؟

چا چې وران کړی هماغه ورباندې بیا حاکمان
اوس د کنډر- کنډر کابل کیسه څوک کله اوري؟

زېرو جنجړ وېښتو او شنو سترگو وطن ټول ونیو
د تور اوربل او د کاکل کیسه څوک کله اوري؟
ځانځاني دومره چې یو بې له ځانه ټول پردي شول
د دوست، اشنا د یار او خپل کیسه څوک کله اوري؟

د تورې بوږې، دېراوت هنگامې داسې تودې

چې د ژورې او گومل كيسه څوك كله اورې؟

اوس بېكسياره! يارانې د ناستې ملاستې شولې
اوس د مړوند او د منگول كيسه څوك كله اورې؟.

وخت خو ناوخته شو پيالې چاى به كراهه وڅښم
بيا به سگريټ يونيم پسې كولا په لاره وڅښم

اوبښكې به خدايزده چې ترڅو درځم څو واړه وڅښم
د شونډو جام به دې كه خداى كوله ياره وڅښم.

شاعري څه به كرم د زړه خبره ومې نه كړه
اشنا محفل ته چې راته خبره ومې نه كړه

په سترگو سترگو كې مې وكړې ورته ډېرې زارې
خو يار ته مخامخ په خوله خبره ومې نه كړه

پرېرډه سلگۍ، اوبښكې، ژړاوې مې جونگره تالا

چې راز د مینې مې ساته خبره ومې نه کړه

ما خو د وخت د نظر سرو غرمو کې عمر کې تېر

چا وې د سترگو د بانه خبره ومې نه کړه

خوله مې را جوړه کړله څو ځلې چې وپې وایم

اوسکه مې راغله تر لېمه خبره ومې نه کړه

زړه وې چې وکړه بېکسیاره! ورته ټوله کیسه

د یار حیا ته مې کاته خبره ومې نه کړه.

نغمه نغمه به یم رباب به یم خو شور نه لرم

د ستړي ستړي ژوند یو باب به یم خو شور نه لرم

زه یو کاروان یم بې جرسه، بې منزله روان

ځم لکه عمر په شتاب به یم خو شور نه لرم

لکه لمرڅرک را وینوم هره ورځ ټوله دنیا

و دې شي زه کوم انقلاب به یم خو شور نه لرم

اوس اوس زړه شين، خوا سره ډوب يم سمندر کې د وخت

له دنگو غرو را کوز سيلاب به يم خو شور نه لرم

نه څه واعظ يم نه زاهد چې به په زور، زور لگيا

عشق کې په زړه کباب کباب به يم خو شور نه لرم

د زمانې آهنگ چې زېر و بم غږېږي څنگه؟

زه يې بې شکه څه اسباب به يم خو شور نه لرم

گرځم را گرځمه يوه خوا، بل خوا سا را کارم

ضرور ژونديو کې حساب به يم خو شور نه لرم

تيک ده ليکلی بېکسيار به يم په تورو شپو کې

پنډ د غزلو يو کتاب به يم خو شور نه لرم.

هرڅه هرڅه بېرته هسې کله کېږي

د بوډا ځواني له وسې کله کېږي

د يار خياله خيال ته مه راځه منت کړم

يارانه د بوالهوسې کله کېږي.

عجيبه يو احساس دی څه اشنا اشنا هوا

د بخت لاس کې مې لاس دی څه اشنا اشنا هوا

اشنا راشه له ځانه سره راوله ځواني

همدا مې التماس دی څه اشنا اشنا هوا

خوږونه لږ پردي دي اور، گودر، منگی اشنا

اشنا د یار لباس دی څه اشنا اشنا هوا

انځور د تېر پرون کړي درته مخې ته ناڅاپ

بې شک ژوند ستر عکاس دی څه اشنا اشنا هوا

د کلي په لوی ډاگ کې زه ماشوم یم په ډی بوخت

دا خوب، خیال که وسواس دی څه اشنا اشنا هوا

هر څه هسې په ځای دی د کلو- کلو تر شا

ویاله لاندې، غر پاس دی څه اشنا اشنا هوا

که اوسه پورې مړ وم بهرته بیا شوم را ژوندی

دا ټول دیار تماس دی څه اشنا اشنا هوا

ضرور به بېکسیاره! پکې نښې دې د پل

دا سند دی، که مدراس دی څه اشنا اشنا هوا.

ته له پورته زه له ښکته يم راغلی
د بدبختو له مالته يم راغلی

راتگ هم هسې څه مفته نه وو دلته
ستا د دوا له برکته يم راغلی.

(خدایه زغم کړه را په برخه)
هوس کم کړه را په برخه
حریص نه يم ډېر نه غواړم
يو صنم کړه را په برخه
"چې تر عرشه پورې رسي
يو قدم کړه را په برخه"
ربه يار ته چې ور مخ شم
هغه دم کړه را په برخه
يا مې مه سوځه جانانه!
يا ملهم کړه را په برخه
چې زرگونه ښادۍ ارزي
داسې غم کړه را په برخه

یه د پاک الله رسوله!
خپل حرم کړه را په برخه
ستا ښکلا به باندې ستایم
مات قلم کړه را په برخه
ربه تش جانان نه غواړم
جنت هم کړه را په برخه
ستا رضا چې پکې نغښتې
هر الم کړه را په برخه
پر هغه دنیا چې تل ده
هر پرتم کړه را په برخه
دښمن ستا چې ترې وېرېږي
داسې برم کړه را په برخه
د ایمان خراغ مې بل کړه
ژوند تورتم کړه را په برخه
زړه مین درڅخه غواړم
لېمه نم کړه را په برخه
ګوناګار یم، ګوناګار یم
خپل کرم کړه را په برخه
دیدنونه چې بې توله
د یار چم کړه را په برخه
په هجران که جل وهلم

ته زمزم کړه را په برخه
خلک وايي بي رقم يم
خه رقم کړه را په برخه
رڼه زړه کې راته وپره
د عدم کړه را په برخه
زه به ساز د زمانې شم
زیر و بم کړه را په برخه
ټول وطن مې درخانی ده
یو ادم کړه را په برخه
چې یې ستا په نامه ورکړم
زر درهم کړه را په برخه.

یار په لوی لاس نینې نینې کړمه د وخت په تېر
زه خپل احساس نینې نینې کړمه د وخت په تېر

خیال کې راغلی یا راځي یا بېرته ځي څوک اشنا
بلا وسواس نینې نینې کړمه د وخت په تېر

ساقی څوک بولي، څوک شپري د میخانې له غولی
دې ټیټ و پاس نینې نینې کړمه د وخت په تېر

خلک ظاهر چې گوري، حد چې نن د ښه سریتوب

ټاکي لباس نینې نینې کړمه د وخت په تبي.

وطن لغړ، گلشن لغړ، هر تن لغړ چې گورم

فقر و افلاس نینې نینې کړمه د وخت په تبي.

يار او اغيار چې بېکسياره! سره پته کې يو

دغه تماس نینې نینې کړمه د وخت په تبي.

نه ورځم په مخ د لپونتوب کیسه اوږده ده

ژوند يو هسې خوب دی او د خوب کیسه اوږده ده

پيڅکه د ځادر خيسته تمام عمر مې ياده

تالندې، باران، اوبښکې څخوب کیسه اوږده ده

غچ مې له غلیم څخه د ژوند د نن سندرہ

عشق کې مې د ماتې او د سوب کیسه اوږده ده

يار ته يادوم هسې چې زړه باندي يې ويشتی

وخت لنډ دی د زخم د پرسوب کیسه اوږده ده

نور مې پوښته مه اشنا چې شپه راڅخه لاره
نن درته د کوتې کرم د ژوب کیسه اوږده ده

درېغه بېکسیاره! بس چې وړیو ته ډوډۍ خو
نوره د خواهش او د خړوب کیسه اوږده ده.

کارغه ونيو باغ د گلو ستر مات شو
په چمن کې د بلبو ستر مات شو

چې د لمر د شغلو لاره ورته نه وه
په وطن د هغو ښکلو ستر مات شو

دیوسي، دیموکراسي شول سره غاړه
د بلا- بلا ښاغلو ستر مات شو

چې تمیز شو پکې ورک د پردو خپلو
د پردو او هم د خپلو ستر مات شو

بېكسياره! شاعري دې افسانه شوه
د پټ-پټ غزل ليكلو ستر مات شو.

په خيال كې راغلې تر نظره شوې را شنه په زرگي
راته دې وکړه څه خبره شوې را شنه په زرگي

هلته يو ښکلی په مخ راغی څه يې تاته ورته
راته را ياده نابېره شوې را شنه په زرگي

درخانی دغه دې بېشکه چې پښتو وکړله
يو ځلې راغلې تر آخره شوې را شنه په زرگي
محبوبې ښکاري چې کلونه د روژې مې ختم
چې سم له مياشتې د اختره شوې را شنه په زرگي

د بېكسيار د زړه دنيا وه له مودو نه شاړه
ته ورته راغلې بختوره شوې را شنه په زرگي.

محفل ته ورغلو تر جامه ور ونه رسېدو

د کبرجن ساقي تر پامه وړ ونه رسېدو

په لمرخاته وړ روان ټوله ورځ مزل مو وکړ
خو په وعده تر څر ماښامه وړ ونه رسېدو

منډې مو وکړې سترې سترې تر درشله د يار
مرحلې راغلې تر انجامه وړ ونه رسېدو

لکه افغان روڼ اندي خلک مو په هر کلام کې
په رښتيانو تر مظلوم قامه وړ ونه رسېدو

لا مو د مينې پټ پټوني وو چې وخت سره بېل
تر سپورمې، ستورو او تر بامه وړ ونه رسېدو

ښه په غږ، ځور را ټول، روان شوو له ډولونو سره
خو بېکسياره! تر مرامه وړ ونه رسېدو.

څه يې تپوس کړې دا كيسه اوږده ده
ته وير پرې اوس کړې دا كيسه اوږده ده

خورد له خرواره ته خبر ورنه، نه
افسوس- افسوس کړې دا کیسه اوږده ده

دا چې بلا- بلا پېړۍ تېرې شوې
ننگ په ناموس کړې دا کیسه اوږده ده

شل به یې کړې اشنا گومان مې نه شي
که یې پنځوس کړې دا کیسه اوږده ده

یار چې په مخه بېکسیاره! درشي
ته ځان چاپروس کړې دا کیسه اوږده ده.

زه بل څوک یم دلبر ستا غلام
ستا نوکر، ستا چاکر ستا غلام
اشنا اخلې قدم چې، کړه پام
درته پروت دی په در ستا غلام
په محفل کې به وایي هر څه
په لېمو په نظر ستا غلام
پادشاهان د دنیا نه مني

عجيبه دى مگر ستا غلام
لټ په لټه يې کرله دنيا
غواړي يو ستا خبر ستا غلام
اشنا راغی که وخت د آزمون
ردي به سر خپل په سر ستا، غلام
بېکسيار ورته وايي عالم
گني ځان خپل اکثر ستا غلام.

کيسه د ژوند لا هسې شاره او دا جر خوبونه
څه چې ويده شو، زه ته دواړه او دا جر خوبونه
همدا نن راشه که تعبير يې شې خونه چې سبا
سبا بيا ما له خدايه غواړه او دا جر خوبونه
اشنا چې ته ماته يې دغه دوه ډالۍ را ډالۍ
پاس په بانه اوبسکه ولاړه او دا جر خوبونه
لپونى خيال مې بيا د کوم سمندر تل ته کاري
دغه د زړه خونه ويجاړه او دا جر خوبونه

د بېكسيار له مرگه وروسته ورته به د چا؟
د گرېوانه خيري ريتاره او دا جر خوبونه.

لكه مدام بيا را په ياد شوې خوب مې وتښتېده
د زړه په كلي مې اباد شوې خوب مې وتښتېده

بېگا نسكور چې په هوجره كې پروت ستا خيال راسره
د چا وطن، د چا هېواد شوې خوب مې وتښتېده

كوم ماشومتوب، كوم زلميتوب، كومه خواني قسمته؟
زما ژوندونه څه برباد شوې خوب مې وتښتېده
نه پسرلي شوې، نه گلونه او نه پرڅه اشنا
تر خوا مې تېر لكه د باد شوې خوب مې وتښتېده

دومره د يار د مينې لومه كې وم خوښ بېكسيار
چا غماز ووې چې ازاد شوې خوب مې وتښتېده.

ملگرو خدايزده چېرې ځي دا شاړه قافله
دا هر گام را په شا او دا ولاړه قافله

جوړېږي سره هيڅ نه په انجام يې رب خبر؟

دا چسته زمانه او زمور شواره قافله

اختر چې تېر شو ووله نکرزي په دېوال

دا نن يې که مل نه شوې نو بيا غواره قافله

په ژبه برکت يې شه، شکرې شه، شه گورې

دا چا ويل وختي نن سهار لاره قافله

يارانو بېکسيار بيا غر جگ کړی د وطن

سبا به روانېرو نيسو واره قافله.

هسې خو تل مې تر حد تېره په والله يادېږې

نن شپه تر هرې شپې مې ډېره په والله يادېږې

ته خو په ورځو، ته په مياشتو، په کلونو لارې

اشنا په کلي کې چاپېره په والله يادېږې

مينې عجبه معما يې زه له ځان درکې ورک

څومره چې غواړم دې کړم هېره په والله يادېږې

رقيب په ډک محفل کې و پوښتم يادېږي درته ؟

نه له چا شرم او نه وېره په والله يادېږي

شاعران وايي دې نغمې د وخت چې ياد پرې سبا

ته بېکسياره! ساندي شمېره په والله يادېږي.

ورځم وهم قيمار ساقی، قيمار- قيمار د ژوند

زه ازمويم يو وار ساقی، قيمار- قيمار د ژوند

هغه توبې، تسپې يو وخت وو، اشنا تېر شو لاړ

اوس مې ماښام سهار ساقی، قيمار- قيمار د ژوند

پخوا به وخت نا وخت بې سده، يا بې موډ کله؟

کرم د زرگي بيمار ساقی، قيمار- قيمار د ژوند

په څېر د خوب شي را په ياد، يو نا اشنا اشنا!

او نن سبا مي يار ساقی، قيمار- قيمار د ژوند

مفلس خوشال وم په هجران، خداير و خو داسې نه؟

لکه چې کړمه خوار ساقی، قيمار- قيمار د ژوند

ما وې که شي گوندي نشه، راته د ټول ژوندون

کړ را سپوا خمار ساقی، قيمار- قيمار د ژوند

تمه د ژوند له بېکسيار، هسې بې ځای اسره
چې کړ ژوندی په دار ساقی، قیمار- قیمار د ژوند.
د اساسې قانون لویې جرگې ته چې له پښتو یې د ملي ژبې هویت واخیست.

څه عجیبه دیموکراسی له خلکو ژبه اخلي
اقرار د مرگ ورنه په څنگه سره تبه اخلي

ننگ او پښتو او وطن ټول یې اوس له واکه وتي
د زمانې سیلی نور څه له پښتانه به اخلي

داسې جرگې کارمل، مسعود، رباني ډېرې کړي
والله که نن سبا یې نوم هم څوک په خوله به اخلي

څوک به راځي یو وخت د دې وطن خادم او مشر
گوتې، امضاوې نه د دغه ولس زړه به اخلي

څوک یې مني نه بېکسياره! دا د وخت غلامان
دوی ورکوي به چاته څه او له چا څه به اخلي؟

شېخه شېره دې نور هوده را باندې کار نه کوي
مسلي مه کره بې هوده را باندې کار نه کوي
دومره د وخت ترخو- ترخو کې شوم په وار وارې ډوب
چې د ساقې د لاس باده را باندې کار نه کوي
د يار ادا به چې وژلمه قدم په قدم
خومره تېرېږي چې موده را باندې کار نه کوي
وړې نظر مې نېغ ترې وځي، ځي د سترگو بڼ ته
اوس د اشنا د مخ پرده را باندې کار نه کوي
پښېماني دې اوس کوي ډزې چې خومره يې وس
زما په ټينگه اراده را باندې کار نه کوي
ته دې اشناپه حد د ظلم کې کمی مه راوړه
حوصله وي به دا چې ده را باندې کار نه کوي
نور بېکسياره! د زړه شاړ سپرلي نه دمه وتې
اوس که وخت کوږ ځي، که سيده را باندې کار نه کوي.

د وخت له سترگو نه پنا يم د خپل سيوري شاته
کله غلام کله باچا يم د خپل سيوري شاته
د بودی ټال مې مېلمه کړی د سپورمې درشل ته
ستا د بڼايست رنگونه بڼايم د خپل سيوري شاته

شین هسک، زپری لمر، سمندر غاړه، نو باد به څه کم
د خدای په داد باندې رضا یم د خپل سیوري شاته

ستاسو د کلي اوازې په ما څه کار نه لري
زه له مودو څخه رسوا یم د خپل سیوري شاته

د بې خودۍ اوږدې مزلي خلکه نه شي تنها
دا ځل اشنا راسره بیایم د خپل سیوري شاته

د غرغړو لکه د نورو بېکسیاره! نه یم
یو څو وړیتې غزلې وایم د خپل سیوري شاته.

دا ته د کومو غرونو شور یې چې مې خیال ته راځې
تصور، یاد، خوب، که انځور یې چې مې خیال ته راځې

رنگه گودره د مالت په پته پوه دې نه شوم
تسل د مینې، که پېغور یې چې مې خیال ته راځې

د یار دیدنه پرڅه پرڅه ورېدې چې په ما

اوس خو رسا د سرې اور يې چې مې خيال ته راځي

د بې خوديو فصل شين چې دې په غېږه وخته
هغه شپې لارې اوس څه نور يې چې مې خيال ته راځي

د بېکسيار توره قسمت ته چې مل له تيارو
لا خو هماغسې تک تور يې چې مې خيال ته راځي.

راشي پر زړه راته اور بل، بېرته واپس شي په شا
زما ور پام چې لکه غل، بېرته واپس شي په شا

د زړه تر کوره يې په څومره منتو راولم
يمه حيران چې په څه چل، بېرته واپس شي په شا

د اشنا غم راشي دېره وي يو څو شپې راسره
راسره روږدی کړي اجل بېرته واپس شي په شا

د دوه شپو ارگ کې مېشته دا درسره ياد کې ساته
په موږ چې چا کړی يرغل، بېرته واپس شي په شا

د بېکسيار د زړه پولی به خامخا شي پوچې
که د غمو کاروان يو پل، بېرته واپس شي په شا.

د شپو په جېل کې گير یمه، شوگير وهلی ناست
مودې وشوې په ویر یمه، شوگير وهلی ناست

نه مرمه، نه رغېرمه، عجیبه څه ژوندون
تپي په داسې تیر یمه، شوگير وهلی ناست

لږ خیاله د اشنا خو، زړه په ما باندې سپڅه
ښه وینې مې اسیر یمه، شوگير وهلی ناست

دا چا راپسې کړي په سرتوره دي ښېرې
د چا د خوب تعبیر یمه، شوگير وهلی ناست

جوړ کړی مې اشنا ځانته د خیال يو امارت
په خپله يې امیر یمه، شوگير وهلی ناست

يو څر پر میدانی یم بېکسيار بې نوم ښبان

د سوات یم، نه د دیر یمه، شوگیر وهلی ناست.

دغه ارمان چې بخت به لاس یوه شپبه را کوي
په مړي ژوند د ژوند احساس یوه شپبه را کوي

ویره یې دا چې میخانه په بله وا نه روي
ساقی فرصت چې د گیلان یوه شپبه را کوي

ژوندون او مرگ مې سره خو- خو واره جمع، تفریق
حاصل یې فکر او قیاس یوه شپبه را کوي

غلیم زما چم کې په اس سپور زه یې مخکې درومم
لکه ماشوم قیضه د اس یوه شپبه را کوي

پرخه په خاورو ډوبېده په چیغو- چیغو یې وې:
"گلان مهلت پر تندي پاس یوه شپبه را کوي"

زما غزلې بېکسیاره! خود به هجر- هجر
بل څه ته وخت کله وسواس یوه شپبه را کوي.

ستوري چاپره مې سپوږمۍ راته په سر ولاړه
له شپې څه وېره مې سپوږمۍ راته په سر ولاړه

رقيبۀ تا چې مې په برخه تورې شپې کرلې
اوس طالع شمېره مې سپوږمۍ راته په سر ولاړه

نن مې له جامه بېنوا گوره ساقي چې نه کرې
په مفت مه پېره مې سپوږمۍ راته په سر ولاړه

د شهادت به مې شاهده وي ضرور چې آگا
له زوره، زېره مې سپوږمۍ راته په سر ولاړه

نن سبا لا ډېره را ياده وې دا چا ملگرو؟
محبوبه هېره مې سپوږمۍ راته په سر ولاړه

تل کې يې ډېرې د غم لړې خو ستا مينه اشنا
د زړه برسېره مې سپوږمۍ راته په سر ولاړه
زه چې راتلم بېگا په ټوله لار، له چمه د يار
تر پورې نېره مې سپوږمۍ راته په سر ولاړه

هغه چي ما به تل د خپل ژوندون سپورمي گنله

يادبري ډېره مې سپورمي راته په سر ولاړه

بېکسيار تېر هغه وختونه چې کړم خيال کې راتېر

تر سترگو تېره مې سپورمي راته په سر ولاړه.

زړه وايي ياره په سر واپړوه يوه پيال له زار

مخکې تر داره په سرواپړوه يوه پيال له زار

نه د يار شونډو، نه د وخت تر لېمو ورسېدې

تور بخته خواره په سرواپړوه يوه پيال له زار

شېخه تر خو به تل خپه- خپه بې واکه گرځې؟

په زړه بيماره په سرواپړوه يوه پيال له زار

د ژوند په هره لوبشت، په هر قدم- قدم شهيد

په مرگ انکاره په سرواپړوه يوه پيال له زار

چې کور او گور او پښتو ټول درنه پښتونه لارل

اوس له ناچاره په سرواپړوه يوه پيال له زار

اور- اور سوچونو، کړلېچونو نه لږ غاړې ته شه

د ژوند خماره په سرواپړوه يوه پيال له زار

د ځان سوداوي د يار غم سپړي عاصي- عاصي کا

نور بېكسياره! په سرواړه يوه پيال له زار.

زموږ د چم په لاره، د الوچو ونه نن

د مساږو، سترو، خوارو بچو ونه نن

څنگه د مرگ غېږه کې، خوره وړه پرته وه

لکه کوم چا چې ويشتې په تمانچو ونه نن

په وچو خسو حساب، چې شوه له ځمکې نه پرې

له شنه ټولي را جلا، شوه د باغچو ونه نن

هغه ټيټي بناخ ته يې، کوم- کوم ماشوم به په زړه

او يادوي به خداږو د چا، چوچو ونه نن

بېگا يې تن وراړه، يوه شين سترگي بوډا

د درد مزې به گوري، د تبرچو ونه نن

هر دم مې زړه کې قلم، هر دم مې کور کې څلی

را ننوتې لکه له درېچو ونه نن

ما وې چې بیا سپرلی شو، سپین سره گلان به راوړي

د الوچو په تمه په کړلېچو ونه نن

تا خو گوټ اوبنکې ورکړې، د بېکسانو یاره

هر څو که نه شوه را شنه ستا په سوچو ونه نن

بېکسیار وچ لرگي کې د شعر وږم نغاړم

د زړو هنداره کې یې، ږدم په تاخچو ونه نن.

اشنا بې تا د ژوندون مل مې کله بل کېدی شي

ته چې منکر یې د زړه غل مې کله بل کېدی شي

حسنه! دا ته یې چې مې څارې ټول ژوندون گام په گام

داسې آگا له هر یو پل مې کله بل کېدی شي

بنکلي مې و څارل ختیز نه تر لوېدیزه راغلم

ستا نوم په زړه لیک چې اول مې کله بل کېدی شي

دا ستا په نیم نظر لوگی که نه ده شاړه ځواني
د ژوند په لویه لار اجل مې کله بل کېدی شي

منکر به لیکه د بطلان چې پرې راکاږي سبا
هغه به وي همدا غزل مې کله بل کېدی شي

اقتدا مینې پسې کړې بېکسیار د عمر
د لمر په لوري دا منزل مې کله بل کېدی شي.

تیارې به تېرې، شپې سبا شي وارخطا چې نه شې
ستوري، سپورمې، لمر به د تا شي وارخطا چې نه شې

د قاف په لړو کې مودو- مودو نه مېشته خیاله!
د ښاپېرو ډلې به راشي وارخطا چې نه شې

په کایناتو د وجود کې چې په مینه قایل
سترگې د زړه به دې رڼا شي وارخطا چې نه شې
د وخت تیارو کې ورک پښتونه شم لوگی- لوگی دې
کله به تللی دور بیا شي وارخطا چې نه شې

ته بېكسياره! نغارې د حق رسا غږوه
لښکر د ظلم به په شا شي وارخطا چې نه شې.

رنځور وختونه دي په ظلم باندې هيڅ نه وايي
ويده بختونه دي په ظلم باندې هيڅ نه وايي

پخوا په تخت به چې ناست وو به د تېري مخالف
اوس څه تختونه دي په ظلم باندې هيڅ نه وايي

د سپين لباسو په جامو اوس وينې نه نښلي
بدل رختونه دي په ظلم باندې هيڅ نه وايي

د انسانيت جوړښت کې عدل يو څپرکی چې وو
اوس نور ساختونه دي په ظلم باندې هيڅ نه وايي

نړۍ يې وينې بېكسياره! چې د زړه په کور دې
تل انداختونه دي په ظلم باندې هيڅ نه وايي.

ځنگه تنها وم ته را ياد شوې ياره کور دې ودان
خير که زه ښکار شوم ته صياد شوې ياره کور دې ودان

رانه دې لرې خاورې دورې کړې د ستړي ژوندون
د زرگي درمند ته مې باد شوې ياره کور دې ودان
خلک دې وايي څه چې وايي اشنا وايي دې نو
ته که مقتول او که جلاد شوې ياره کور دې ودان

ما وې بې تا به دا وختونه تېروم زه ځنگه؟
راته د ټول ژوندون مراد شوې ياره کور دې ودان

بېکسيار مري او که رغېري دا يې خپل نصيب به
ته يې پيغام د زنده باد شوې ياره کور دې ودان.

(گل د گلاب بوی د سنځلې

قد د چنار سيوری د ولې)

هم چې ځواني او هم مستي وي

خوب مزه کا په مټ د ښکلې

را گوره مه، راباندې غږ كړه

كړه مې اسير ولې مې ولې

ستا ياد وطن، اشنا زما هم

دواړه به څو كه چېرې تللې

زه ملامت خو ته لږ راشه

ده وينه چا په وينه وللې

درېغه پردو بېكسياره لوټ كړاى

څه به گيله كړي څوك له خپلې.

سترگې دې را يادې شي له سترگو مې اور و اورې

هيلې مې بربادې شي له سترگو مې اور و اورې

وايم چې لوگى شواى ځنې بيا بيا چې وربولي مې

زړه ته چې صيادې شي له سترگو مې اور و اورې

ځنگه تلوسې د ژوندون و خاندي په شنه سپرلي

څرنگه نامرادې شي له سترگو مې اور و اورې

کله وي شاعرې د اشنا سترگې مسرې پرې لیک
کله بیا نقادې شي له سترگو مې اور و اوري

وينم په ښادۍ چې ځي د هسک پېغلې تر ړنگ گودر
وينم چې نښادې شي له سترگو مې اور و اوري

بیا بیا دې اقرار په سترگو بیا بیا دې انکار را شین
وخت په وخت جلا دې شي له سترگو مې اور و اوري.

په اصل نه په ظلم کې بوش پلار دی د یزید
دا وینې د انسان څښل دغه کار د یزید
نن یو ځای، بېگا بل ځای، سبا بل ځای دا حملې
ښکارېږي چې مرگی ته یې تلوار دی د یزید
تړلې یې ده ملا د ټول جهان د هضمېدو
یا مري به بشریت تمام یا وار دی د یزید
تر څو به وي د ظلم داسې توره تروږمۍ
د عدل لمر به وڅېږي بخت خوار د یزید
ختیز نه تر لوېدیزه پسې چیغې د جهاد
د ژوند هر ساعت یې اوس په شمار دی د یزید

ملخ د زمانې داسې تر څو به وهي ترپ؟
مظلوم ولس يې وینو ته څمار دی د یزید
ډارن شاعران وایي به دا څوک داسې لگیا؟
سندرې د مرگ وایي بېکسیار دی د یزید.

ښه پوه یم راځي نه څه بې ځایه تلوسه مې ده
ژر ورشه ریباره ورته وایه تلوسه مې ده
هره تادي، هره بیړه وي د کار تر پیل پورې
مینه څه عجب، څه بې پایه تلوسه مې ده
نېغ یو ځل را وگوره د کور ستونه څه کوې؟
نه ستا تر ډوډۍ نه ستا تر چایه تلوسه مې ده
کله زه کړکۍ ته شمه، کله زه هندارې ته؟
ځان ته چې ښه ځیر شمه له ورايه تلوسه مې ده
یا خو وای راغلی اشنا، یا مې هېر د خوب په شان
نور مې صبر نه شي لویه خدایه تلوسه مې ده
کله دې یاد راشي، کله وږم، کله خیال شي را
ځای د اوسېدو دې راته ښایه تلوسه مې ده
نور مې ناارام خاطر په هیڅ بل څه آرام نه شي
ستایه بېکسیاره! ښکلي ستایه تلوسه مې ده.

درېغه چې وای خو څه شراب اوس به نشه نشه وای
زه او دا دومره اضطراب اوس به نشه نشه وای
که رقیب نه کرای په اپلتو زما وخت را خراب
ولې به وای داسې خراب اوس به نشه نشه وای
د اندېښنو ور مې زاهده ټکوي څله تل؟
کرمه اخته دې په عذاب اوس به نشه نشه وای
درېغه محفل ته وای راغلی له اوله بې سد
پروا به څه مې په جناب اوس به نشه نشه وای
هم چې ځواني، هم چې مستي، هم لېونتوب وای اشنا
خیر که د یار په مخ نقاب اوس به نشه نشه وای
ښکلي، بدرنگ نیمزالي ټول به اوس یو شانې راته
ولې به ښکلیو ته بېتاب اوس به نشه نشه وای
بېکسیار ولې به جنون ته ورځې شپې شمارلې؟
که شاعري یې د شباب اوس به نشه نشه وای.

په بې اجله مرگي مړ شومه

د رقیبانو مخکې پر شومه

ما وې ساپي، ما وې بابړ ټولوم

نه د ساپي نه د باپر شومه

په ناوگي کې مې لښکر شو لوټ

ډېر گيله من له باجوړ شومه

وم د اشنا خوا کې رنگين سپرلي

په بېلتانه کې داسې خړ شومه

ما وې ولس ته به پيغام وړمه

د ماشومانو د پاير شومه

په تول د بوسو کې هم تېر نه شوم

د ژوند اخور کې وچ کنگړ شومه

زه راوتم د يار ډولۍ راغله

بېرته دننه په انگر شومه

د بې خودۍ په منزلو کې بند

نه بېکسيار او نه اندر شومه.

مري به څنگه چې په ژوند د چا يقين وي

خلک ژاړې پرې او دی له خندا شین وي

کور او گور یې غم لړلی فلسطین وي
بل نو څوک کېدای شي دا به شیخ یاسین وي.

قار دې لږ سوږ کړه د سبا ورځې څه پته لگي؟
په خوله مې موږ کړه د سبا ورځې څه پته لگي؟

د سر په بیه کړه ستا گران دیدن غریب یم اشنا
نرخونه جوړ کړه د سبا ورځې څه پته لگي؟

چې په کابل نه په زابل دې وي څوک ساری بخته!
ځان امیر کروړ کړه د سبا ورځې څه پته لگي؟

اوس مې د شل کاله پخوا په شان اشنا مه چېره
فرق د ځوان، زوړ کړه د سبا ورځې څه پته لگي؟

په مینه وایي دې تومت جوړه دنیا زرگيه
ته ځان ناجوړ کړه د سبا ورځې څه پته لگي؟
دغه ماښام، دغه باران، دغه ښوروا بیا خدايزده؟
غټ پیاز را ووړ کړه د سبا ورځې څه پته لگي؟

بې پای سوچونه د ژوندون ټول کره را ټول جانانه!

دا یې نچوړ کره د سبا ورځې څه پته لگي؟

د اشنایۍ په پاس لږ ورشه نور دره و گوره

سیل د سروړ کره د سبا ورځې څه پته لگي؟

اشنا ته ورکړه بېکسیاره! ځای په سرای د زرگي

خوی د اکوړ(1) کره د سبا ورځې څه پته لگي؟.

یار را روان که وي را وبه رسي

تېر له خپل ځان که وي را وبه رسي

اشنا چې ته ماته یې وي چې راځم

بې شکه ځوان که وي را وبه رسي

چا اورېدلی وو محفل کې جرس

مل د کاروان که وي را وبه رسي

ما خو اشنا غوښته چې ویې لمانځم

پاک مې ارمان که وي را وبه رسي

زما په داسې توره ورځ چې آکا

زما جانان که وي را وبه رسي

د بې وطن بېکسيار کت لږ تم کړئ!

پاتې ياران که وي را وبه رسي.

زړگيه ستا دا کشالې، ژوندون به څنگه کېږي؟

د مرگ دردونه چې پالې، ژوندون به څنگه کېږي؟

دنيا ته ځان ثابتول غواړي په کانو نوم ليک

زموږ ناچله قوالې ژوندون به څنگه کېږي؟

موږ لا په يو بل لگوو خولې ځينې وينې څېښو

موږ لا نه پېژنو پيالې، ژوندون به څنگه کېږي؟

خلک د ژوند د سمندر په تل کې لامبي، ناڅي

زموږه مړي وړي ويالې، ژوندون به څنگه کېږي؟

ته خو لري به بېكسياره! ډېرې ډېرې هيلې
مېنه د زړه چې كندوالې ژوندون به ځنگه كېږي؟.

درېغه ليدلى چې مې يار اوس به نشه نشه وای
ولې به وای داسې خمار اوس به نشه نشه وای
ستا د انكار له بې سديو مې توبه توبه ده
درېغه چې كړى دي اقرار اوس به نشه نشه وای
په خوب كې راشي چې را وينى شم تر سهاره ژاړم
په وينه راغى كه نگار اوس به نشه نشه وای
د ژوندون باده كه راغلى وای محل ته يو ځل
كېږې به بار وای د اغيار اوس به نشه نشه وای
هسې اشنا چې لږ خبر دې د راتلو راتللاى
ژوند به مې ولې سور انگار اوس به نشه نشه وای
دا خو د عقل دسيسې دي زه يې ټينگ تړلى
زما په وس كه څه اختيار اوس به نشه نشه وای
د بېكسيار يورپ ځوانى خزانو ولوتله
سپړلى راغلى كه يو وار اوس به نشه نشه وای.

لاس کي يې لور پروت په ولي پري دي

زړه رانه لوگرې جيني وري دي

خيال د خيالورې مې مل شوي چې

مانه پردي شوي خپل هر غري دي

بار مې د ژوندون مري مدام په سر

لاس راکړه اشنا زړگي مې ستري دي

وينه تري د چم خبرو وخوپه

ستا پردېس شاعر چې لکه مري دي

وژني بېکسيار که څوک د عشق په تور

وژني دي نو دغه کار يې کړي دي.

لاړه دومره نه ده رسېدو ته دي که نيت کړي

لېڅو د سپورمې کي ځنگېدو ته دي که نيت کړي

څو به لوغړن گرځم اشنا زه بې له تا داسې؟

ومې سپڅه راشه لوگېدو ته دي که نيت کړي

هوډ داسې وسله ده چې نصيب يې سوبه هر مقام

زهر هم خواږه شي گوتېدو ته دې که نيت کړی

ډېر راشې په خیر اشنا ټولې ته د مینو خو!

سر نه د زړه سره تېرېدو ته دې که نيت کړی

خانده په ژوندون چې خپه نه کړې بېکسپاره! ځان

خپله به زهير يې ژرېدو ته دې که نيت کړی.

د خپل تقدير په فيصله کې به څوک څه ووايي؟

اوري يې نه چې څوک، گيله کې به څوک څه ووايي؟

يوه خوا ظلم دی چې کېږي بله خوا بې وسي

د ژوند په داسې مرحله کې به څوک څه ووايي؟

نه يې لاربه چې، نه منزل او نه يې غږ را معلوم

په بې جرسه قافله کې به څوک څه ووايي؟

خدایزده که دا ځلې جرگه شي څوک زموره تر منځ؟

د مرگ او ژوند په مسله کې به څوک څه ووايي؟

يوم البدتر نه چې خبر وي او مني يې له زړه

نو د وختونو سلسله کې به څوک څه ووایي؟
کرزی خو نه ده چې له وخت سره بدلېږي هر وخت
د احمدشاه بابا شمله کې به څوک څه ووایي؟
څنگه په پټه خوله دې تېرې کړې نادودې د وخت
ستا بېکسپاره! حوصله کې به څوک څه ووایي؟.

دغه چا وې د تېرونو وینه توی شوه
خورم قسم د سکه ورونو وینه توی شوه

میندې بورې، خویندې ورارې شوې له مخې
د بچو او د پلرونو وینه توی شوه

نا انسانو پرې گوزار بې شمار بمونه
د دې ځمکې، د دې غرونو وینه توی شوه

دا ژوندي چې دا په هیڅ هم حساب نه دي
بې حساب د سرونو وینه توی شوه

د بانډو، درو، د کلیو څه حساب کړې
د بسته بسته بنارونو وینه توی شوه

شوې تری تمې گورگورې او ممانې
د خپړیو، چنارونو وینه توی شوه

آفرین یې په همت وایه جلاده
د دې خلکو په وارونو وینه توی شوه

ټوله شپه شپې قتلول سپورمې او ستوري
سپیده داغ د سهارونو وینه توی شوه

ما کاته ورته زامنو پلار په دار کړ
د ورېرو په لاس د ترونو وینه توی شوه

ټوله پته بېکسیاره! یوالله ته
په ویالو او په نهرونو وینه توی شوه.

سودا د یاره سره گرځي مې احساس لاس په لاس
د بېلتانه غم رانه وړي دي حواس لاس په لاس

بې اعتباره زمانه شوه حیا والوتله
اشنا محفل کې له ساقی غواړي گیلان لاس په لاس

ريبار كه څومره احوالونه مې د صبر دروړل
را و دې نه لېره اشنا كله شاباس لاس په لاس

ښه له هر چا سره تل ښه دي خو وېرېرم اشنا
نه چې ملگري درسره شي څوك بې پاس لاس په لاس

اشنا هواره كې آرام ته مو څوك كله پرېږدي؟
درځه چې وڅېږو دې تورو غرو ته پاس لاس په لاس

ما لا د مينې بېكسياره! نوم اخيستی نه و!
راپسې راغلل تومتونه او وسواس لاس په لاس.

لكه چا ښه چې په ژړا تش كړي
هسې مې زړه نن په اشنا تش كړي

تر سباوونه يې سلگۍ وهلې
وې يې د مينې ميدان چا تش كړي
يو وخت چې مالامال د يار له مخه
د زړگي كور مې چا په غلا تش كړي

له بې کسی نه غاړې، غرو نه ژاړې

مرگي وطن مې لا په لا تش کړی

اوس پکې بې له مینې بل څه نشته

دوکان د ژوند مې له سودا تش کړی

وخت بېکسیار هسې پرې غل ونيوه

د زمانې جیب چا پخوا تش کړی.

ستا که د تللي پیغلتوب هوا له سره نه ځي

زما لیدلي د یو خوب هوا له سره نه ځي

زه تورو خاورو سره خاورې شوم په ځوانه ځوانۍ

ستا د مستۍ او یاغیتوب هوا له سره نه ځي

رقیب که ستا سودا په زوره مې له سره باسي

د چا د مخ څټ په پرسوب هوا له سره نه ځي

ږیره مې سپینه شوه غابونه مې له یو مخې توی

اوس مې لا هم د زلمیتوب هوا له سره نه ځي

څومره ساده دي خلک وايي اشنا مه يادوه

له لېوني د لېونتوب هوا له سره نه ځي

بېکسيار څه کړم جنتي اوبه هوا د يورپ

نه د ترنک او نه د ژوب هوا له سره نه ځي.

را روان په ملک چنگېز دی اسمان وربخ دی

د مظلومو جست و خېز دی اسمان وربخ دی

ښکته ځمکه ده چې چوي له هيپته

باران اوري او ښه تېز دی اسمان وربخ دی

همدا نن چا وې ورځي چې بغداد چور کا

امريکه ده او انگرېز دی اسمان وربخ دی

باد د کرکې دی چې لگي په هر لوري

سيلي لوت د بخت پالېز دی اسمان وربخ دی

شپه خو شپه ده، سپينه ورځ هم تورې لږې

له رڼا نه ژوند پرېز دی اسمان وربخ دی

څو نيمزالي په تياره ماښام اوبه وړي

گونگوسی يې په کارېز دی اسمان وربخ دی

بېكسياره! ښكلې شنه له خندا نه شوه
بس همدغه يې اغېز دى اسمان وړېخ دى.

د ژوند په تمه د تابوت په غېږ كې شپې اړوم
يو څاڅكي شور ته د سكوت په غېږ كې شپې اړوم

د ژوند سرې، تودې اوس هيڅ راباندې كار نه لري
د بې خودۍ د كاني بوت په غېږ كې شپې اړوم

د بېلتانه په راتگ ما چې كله شك به كاوه
شك مې باور شو د ثبوت په غېږ كې شپې اړوم
د بدمستيو، عيش او نوش به مې چا دروغ ويلي
هسې د قوت او لایموت په غېږ كې شپې اړوم

له خلكو تښتم چې مرغانو په شان ونو ته ځم
كله سنځلې كله توت په غېږ كې شپې اړوم

دلته چې هر غدار راځي ځان كړي بزرگ د زمان
ولس مې وايي د طاغوت په غېږ كې شپې اړوم

په زړه مې اوري بېکسياره! افغاني سيد تل
زه که دمشق که د بېروت په غېږ کې شپې اړوم
اوس به طالوت شي راته څوک، څوک به حضرت داود
ملگرو! گورئ د جالوت په غېږ کې شپې اړوم.

د سپېده داغ غېږ کې يوه غېږه وريځ
نه سباوون ښکاري نه ستوري او نه لمر راښکاره
نن هم د تېرو څو کلونو په شان.

مړه يو په ځان باندې ډيوې بلوو
په خپل ارمان باندې ډيوې بلوو

د يار ښکالو مو اورېدلې نه وي
په تش گومان باندې ډيوې بلوو

ستا منزلونه رانه پاتې اشنا
په لوټ کاروان باندې ډيوې بلوو

مور چې سرتوره، پلار چې وژني راته

مور هغه ځوان باندې ډيوې بلوو

تر تورو لږو مو نظر نه رسي

په شنه اسمان باندې ډيوې بلوو

زموږ له خپلې نافهمۍ مرور

په شته جانان باندې ډيوې بلوو

افغانستان لکه پردی کور سوځو

په خراسان باندې ډيوې بلوو

زه بېکسيار يو امريکن او يو روس

تباه افغان باندې ډيوې بلوو.

مانېام راخور د غره پر ولو دی

وخت د توپې د ماتولو دی

پروردگاره ته يې وښيې

بېکسيار کله د ښڼلو دى.

مښې سترې مه شې ښه شوه چې بيا راغلي

ته نيمگړې مه شې ښه شوه چې بيا راغلي

زه پردى همداسې ښه يم، نااشنا ته

ما هيڅ کړې مه شې ښه شوه چې بيا راغلي

همدا زه يم چې وينې وينې پروت يم

حيرت وړې مه شې ښه شوه چې بيا راغلي

ستا گيلې، ښېراوې ماته په سر سترگو

خود شخړې مه شې ښه شوه چې بيا راغلي

انجمن د وصل، هجر او د اور کې

خدايرو غړې مه شې ښه شوه چې بيا راغلي

تلوسه ښه يې وژلاى دې څوک نه شي

چې وگړې مه شې ښه شوه چې بيا راغلي

بېکسيار ته دې رنې چې اوبه نه شوې

اوبه خړې مه شې ښه شوه چې بيا راغلي.

حسن يې نظر سره غرض لاره

سم يې د زړه سر سره غرض لاره

يه کنگلي هوډه! چې وې داسې سست

ولې دې بيا لمر سره غرض لاره

نه منم زه دا چې سپي دې و داړي

خوار که د چا ور سره غرض لاره

وخت ته که تېره توره په لاس نه وای

ما به څه له سپر سره غرض لاره

مينې بې گونا کړم بېکسيار اسير

ما کله دې شر سره غرض لاره.

تېپي- تېپي يم په پرهر مې مالگې مه دوپوه

په وينې- وينې د زړه سر مې مالگې مه دوپوه

بس دی چې خاورې دې يادونو کړم له خاورو سره

نور په سوري- سوري خيگر مې مالگې مه دوپروه

د روح خرمن مې رانه کنبلي د بېلتون سيليو

په بې خرمني خوار بشر مې مالگې مه دوپروه

په تېرو تورو غوڅوه مې تن چې څومره دې وس

اشنا احساس باندې اکثر مې مالگې مه دوپروه

وخته تختونه به دې ډوب شي که بختونه را وينس

په ښکاري ويشتي مات وزر مې مالگې مه دوپروه

د تخيل تلې مې پرې- پرې په هيندارو د وخت

نور بېکسياره! په گذر مې مالگې مه دوپروه.

داسې په منډه چې روان يم ځم د لمر کلي ته

چې نه په بل او نه په ځان يم ځم د لمر کلي ته

بس په توکل به ور رسېږم نور مې کومه اسره؟

زه د ناهيلو يو کاروان يم ځم د لمر کلي ته

تربورگلوویو، ورور وژنو نه یم ستړی - ستړی

د یویشتم قرن افغان یم خم د لمر کلي ته

راکې سپوږمۍ، ستوری او سپین سپیده داغ اوسي مدام

ځانته په خپله یو جهان یم خم د لمر کلي ته

د یورپ تورو ورېځو و خوږمه دوه لسيزې

ډېر په ارمان د شنه اسمان یم خم د لمر کلي ته

نظر او فکر، تخیل مې بېکسیاره! گډ وډ

سوچ سره تل لاس او گړېوان یم خم د لمر کلي ته.

تېره شپه چې مې غزل ته شیمه نه وه

په قسم چې مې منزل ته شیمه نه وه

ارادې راتلې د لریو لارو ډېرې

خو زما غریب یو پل ته شیمه نه وه

"چې غوتې پسې وهې په لاس به درشي"

د ملگرو ژور تل ته شيمه نه وه

دا خو تا وم رابللی چې زه راغلم

خو زما گوره محل ته شيمه نه وه

د اشنا بلا يادونه مېلماڼه مې

د مرگ زړه، زما اجل ته شيمه نه وه

بېکسياره! ما وې گوندې پښتون اووړي

له قاتل چې مې بدل ته شيمه نه وه.

ماته محفل کې اشنا کله کله کله کتل

رقيب اشنا ته خو پخپله کله کله کتل

زه وایم بې له ما يې کله هم بل خوا نه کتای

دنیا غوسه ده چې يې څله کله کله کتل

هغه ماښام به شنه اسمان کې څه د ستورو اتني

جانان او ما چي يو تر بله کله کله کتل

سترگي ديدار لره پيدا دي خوشال ښه ويلي

درېغه چي ژوند مې تل تر تله کله کله کتل

په بېکسيار باندې يې هم پېرزو کوه وخت ناوخت

د تخيل د شاري گل کله کله کتل.

خير دى که مخ يې بل رنگ سترگي خو يې ستا غوندي دي

په دې به څه کوو جنگ سترگي خو يې ستا غوندي دي

په اصل، نسل، قبيله باندې يې نه يم خبر

ښايي له ځايه پرنگ سترگي خو يې ستا غوندي دي

منم د سرې ښارسي کميس به نه يې په تن

نه يې په غاړه لونگ سترگي خو يې ستا غوندي دي

ماته وعده خو يې شېبه- شېبه را اوري په زړه

و دې شي وکوي ننگ سترگي خو يې ستا غوندي دي

زه يې پيالو ته نه، ديدن ته د ساقې ور روان

چې ميخانه مې قلنگ سترگي خو يې ستا غوندي دي

څوک نا اشنا راته مودو نه د خيال لاري څاري

راته په زړه وهي چنگ سترگې خو يې ستا غوندې دي
بېکسيار دومره ډېر خطا هم اشنا نه دی وتی!
د چا د در چې ملنگ سترگې خو يې ستا غوندې دي.

له سترگو دې غزل ته څه الهام واخلم که نه؟
ساقی ستا اجازه ده چې بل جام واخلم که نه؟

زړگی په دې گواه دی چې راځې خو وېش دی نن
گودر، زه مازیگر او که ماښام واخلم که نه؟

سر تېر له ننگ او نومه راته وایي هر اشنا
حیران یم چې رخصت له ننگ او نام واخلم که نه؟

دا هسې یو هوس دی یو ارمان پوره کوم
وصال کې به هم خدایزده چې آرام واخلم که نه؟

راوي زما زموللي يې سپرلي کې ډېر گلان
لا اوس يې هم په سرو سترگو سلام واخلم که نه؟
بې شکه بېکسياره! چې له بخته لاس په سر
په سوچ کې یم چې وخت ځانته غلام واخلم که نه؟.

درواغ نه وایمه ولا چې زه مین په سپورمی
خدایزده چې دا څویمه پلا چې زه مین په سپورمی
دغه رانه ستوري، چې گورې د ښکالو پلونه مې
ژر به ور رسم انشالا چې زه مین په سپورمی
دا یې اوله ورځ، میاشت نه، نه یې لومړی کلوزه
کلونه واوښتل بلا چې زه مین په سپورمی
شکر چې نه د چا ناموس، نه ننگ حیا، خور او لور
چینغې وهمه برالا چې زه مین په سپورمی
لیلا مجنون تللي د مینې په نوم لار خو نشته
زه به ورځم په بسم الله چې زه مین په سپورمی
نه د چا ور، نه د چا بام، نه د چا لوري څارم
نه چاته گورمه په غلا چې زه مین په سپورمی
چې پرې اوښتی بېکسیاره! نه وې واوښتلې
اوس نو توکل مې په مولا چې زه مین په سپورمی.

یار چې بیا را مخ شو، بیا گیله مې په سر واوښته
صبر مې تم نه شو حوصله مې په سر واوښته

ته د خيال نيمزالي ورمې ټول عمر تازه اوسې
دا خو ستا له بخته ولوله مې په سر واوښته

داسې د غفلت په خوب ويده وم ټينگ په نيمه لار
ما باندې خته تله قافله مې په سر واوښته
کړې له مودو مې چې د نه درتلو قسم و ټينگ
مينه ټکنې شوه فيصله مې په سر واوښته

زه بېکسيار داسې لېونی شوم له هغې ورځې
ډکه چې له خيال د يار پيالو مې په سر واوښته.

نن مې پيالو د چا له سترگو ډکه
په زړه گيله د چا له سترگو ډکه
ما ور کاته خو شرمېدمه ورنه
سپوږمې چې تله د چا له سترگو ډکه
دواړه يادېږي مې جرگه د بنو
او فيصله د چا له سترگو ډکه
رونډ په کلو چې پسې کال کې کله
شېبه ايله د چا له سترگو ډکه
چا ور کتلي به وي ډېر ور پسې
چې قافله د چا له سترگو ډکه

سر په اوږه يې بېکسيار ته ايښی
لا يې شمله د چا له سترگو ډکه.

شوله د وصل شپه په دار چې ستوري يو- يو پنا
په تورو- تورو غرو مې لار چې ستوري يو- يو پنا

راغلي نه وه لاره تېره شوله دا څنگه شپه
زما سپوږمۍ ته انتظار چې ستوري يو- يو پنا

شين اسمان، سپينه سپوږمۍ خړو خړو ورېځو کې ډوب
لمنه ټوله د بهار چې ستوري يو- يو پنا
ورته مې خيال هومره هم نه وي وهي سترگې مدام
د نندارې يې نن خمار چې ستوري يو- يو پنا

تل خاطر و ته د يادونو غمازي مې کوي
اشنا مېلمه په ژوند يو وار چې ستوري يو- يو پنا

هسې هم نه ده چې يادېږي تل رڼاوې د وخت

هغه شېبه هم يو يادگار چې ستوري يو- يو پنا

شمه بېکس چې بېکسيار وړم پنا تل ستوريو ته
خدای مې دې نه کړي هسې خوار چې ستوري يو- يو پنا

اشنا يې نشته چې په ورو- ورو الاهو يې ويده
څنگه به خوب وړي بېکسيار چې ستوري يو- يو پنا.

دښمن ښه دې چې وهي دې په مغزي
تر هغه دوست چې کړي درته اغزي

تر کوټه سپي زار رسا په سړي دانگي
نه په چم چم کې دارنه د تازي

له خدايه نه چې، له بنده څه پټه؟
زما په شان د شرمنده څه پټه؟

که د جهان عطرونه وشيندې پرې
بوی به يې لگي د گنده څه پټه؟

زما ايمان دى چې ظالم به پر شي

ساتم به ټينگه عقیده څه پټه؟

قسم په خدای چې را یادېږې مدام

بنکلې! له تا مې څه پرده، څه پټه؟

يم حرامخور که شرابخور، يم ځانته

کوم له چانه به سجده څه پټه؟

بېکسيار نيت د غزل نه وو کړی

اشنا له تا مې اراده څه پټه؟.

ژوند هينداره، که شپشه ده مينې ته يې

بې سدي ده که نشه ده مينې ته يې

غره ته گورمه، که ستوري، که سپوږمۍ ته

څه عجبه تماشه ده مينې ته يې

تن مې بند- بند که ورتېږي په مړه اور کې

که په زړه مې پلوشه ده مینې ته یې

مینې ته یې چې دې قیس په غرو رغو کړ

د فرهاد په لاس تېشه ده مینې ته یې

بېکسیار یې گومارلی چې به لیکي!

شاعري که څه پېشه ده مینې ته یې.

سپوږمې څومره نېکمرغه یې څه لاره دې رڼا

ذره هم درکې غلا نه، هره چاره دې رڼا

د ژوند تیارې کړکۍ ته لاس زما دې چې را اوږد

د زړه تیاره جونگره کړه له واره دې رڼا

د ځمکې ږوند مخلوق درېغه له تانه یې څه زده؟

درې، بانديې او کلي ټول له ښاره دې رڼا

بې شکه به د کلي ماشومان ستا په ارمان

گودر دې، مازیگر دې او شودیاره دې رڼا

راڼه دې رب لره ستوري تل دوا کړي بېکسيار
شه غېږه دې څو چنده او بې شماره دې رڼا.

ويده په خوب کې بيا- بيا چای دموم
چې وينې په خيال کې د چا چای دموم

څوک به راځي گوندې عمرونو نه پس
شېبه- شېبه چې لگيا چای دموم

سترگې گندلې مې په وره کې د کور
په پخلنځي کې بسيا چای دموم

ما خو نظر يې لا وچ کړی نه دی
د زرگي سر ته به لا چای دموم

مجلسي يار که يو وار رب راولي
زه به سهار او بېگا چای دموم

لکه کوچيانو چې اور بل سپورمی ته
چاپېره ستوري، رڼا، چای دموم

ما بېکسيار وې د زړه غوښې ورکړم
خو د اشنا چې سلا چای دموم.

ژوند

ژوند يانې څه؟

ژوند يانې باد کې سفر

يانې باران کې منزل

په سپيده داغ کې راوينس

په سره غرمه کې ویده.

کله لږ مې زړه ماتېږي

کله بر مې زړه ماتېږي

وي د ښکليو په اسره کې

چې اکثر مې زړه ماتېږي

دی بمبارد په توره بوره

لکه غر مې زړه ماتېږي

لور په لور نارې د هجر

سر په سر مې زړه ماتېږي

يار چې مړه- مړه گوري نور څه؟

برابر مې زړه ماتېږي

د اشنا په بېلتانه تل

ناخبر مې زړه ماتېږي

په دیدن پسې ملنگ يم

په هر ور مې زړه ماتېږي

بېکسيار مين په مينه

او په شر مې زړه ماتېږي.

چې چېرې به يې بيا يې دا نيمگړې برخه خواره

د ژوند او مرگ جگړې ته نېغ وړ ووت سمد واره

گردونه يې له پلونو نه خاته په پړونده لاره

له دغه كلي دغه خلكو لاره مرور شو

غرونه پسې ډېر کېدل چې پام كړه بېكسياره.

زه څه خبر چې سمندر په شان ستا زوی ومه زه؟

ما خو گڼله چې پیدا همداسې لوی ومه زه

د احساس ډېر يم احسانمند چې لږ ناوخته راغی

زما سينه خو يو ډك جام دی اوس به توی ومه زه

ماته څه پته چې مور څه او مورنی مینه څه؟

زه خو كاكه ومه په هر څه- هر څه پوی ومه زه

حق به ادا دې مورې خدايزده خو كوښښ به كوم

كه د پښتو ادب په بڼ كې سخنگوی ومه زه

د چا له زړه دوغا ساتلی بېكسيار يم ضرور

گنې بټی كې د حالاتو به الوی ومه زه.

خاونده بيا سپرلی شو گودر لارې مې يادېږي
الوتې ترې ايله واوره شوديارې مې يادېږي
د کلي هغه بر سر ته شينشويو کې غاتول، ټول
ويالې ډډ ته د توتو د باغ بارې مې يادېږي
په دغو لارو هر وار زه که ځمه که راځمه
بلا- بلا د چا سترگې ځمارې مې يادېږي
په وچو تورو غرونو کې د هجر سيلۍ سترې
بانډو ته مې خيالونه ځي هوارې مې يادېږي
ساقی درته به څه کوم د يار د ياد شمېرونه
چې هر وار رپوم سترگې هر وارې مې يادېږي
له ښکليو د يورپ څخه بېزار زه بېکسيار يم
اندرې مې په زړه اوري، شينوارې مې يادېږي.

شاعره شپه ده، شاعر خيال مې د سپورمۍ په ننداره په موسکا
هر خوا چې گورم بس له ورايه ځنگل، غر او سين ښکاره په موسکا

ماته له قصده خلکو مخکې اشنا ډېر- ډېر وې څه بيا رانه شې

د ستنېدو يې راته وکړه ښو لاندې اشاره په موسکا

د زور، د ظلم، د وژلو، زولنو او زندان څه حکومت؟

منم هغه چې که چا وکړه د وگړو اداره په موسکا

له ميكدې نه كه هر وارې ساقي و ايستم په تروشه ټنډه

خوزه په بيا- بيا ورته راغلم په زاريو دوباره په موسكا

بس هماغه دى پوره سات چې شو اوبو كې خپل تصوير سره گډ

په جنجالو ډوب بېكسيار خوار او حيران او بېچاره په موسكا.

نظمونه

اختر

شل کاله وروسته،

زه د چرمي درې نوري کوچ په دا منځ کې ناست

او شاته مې تکیه وهلې،

راته په مخامخ دېوال باندې

څرېږي د توحید کلمه،

ترې لاندې دوه کرښې زما یو پخوانی شعرگوټی،

او تر هغه رالاندې،

د الماری په څنډه یو لیکه

کتار څو تور او سپین عکسونه،

اول خلیل پاس د بیهي ونه کې،

بیا اسماعیل یون، بیا ارمان

بیا سید عمر او قاسم،

الماری ټوله، تر خوا دوه نورې هم،

له سولېدلو، سوځېدلو او خیرنو، پانې پانې

کتابونو ډکې،

نن اوویشتمه روژه،

زه د سهار لمانځه ته شمېرم شپې خوب رانه ورک،

سبا يا بل سبا- يا بل سبا اختر به ضرور

ماته به ته زياته

تر شل كاله پخوا يادپرې.

تراو

زما د لاس گړۍ کې هر ځلې ساعت شي پوره،

زما غوږو کې زه که هر چېرې يم،

د خبرونو يو زيگنال وشي،

د خبرونو سرخط:

"امريکايي پوځونو،

د تورې بوږې په شاوخوا سيمو کې،

د القاعدې د مسلمانو بنسټپالو يو ټولې تباہ کړ"،

...

"امريکايي پوځونو،

د فلوجې په ښار کې،

د القاعدې د مسلمانو بنسټپالو

څه نا څه د پاسه دوه زرو نه زيات کسان له منځه يووړل"،

....

"امريکايي پوځونو،

د پاکستان په سرحدي سيمو کې،

د القاعدې د مسلمانو بنسټپالو

يوه لويه ډله ونيوله"،

....

اسراييلي پوځونو،

نن د غزې د ښار لوېديز برخه کې،

له ښوونځي نه د راتگ په لاره،

دوه اووه کلن فلسطيني ماشومان،

د ماشينگنيو په سرو ډزو کې غلبېل- غلبېل کړل،

د القاعدې له مسلمانې بنسټپالې ډلې،

سره تړاو يې لاره.

باران

کيږدی کې ستونښتخ ليمڅي باندي پروت

غبرگو لاسونو باندي سر مې ايښی

ورو- ورو غږېري راته ساز د باران

د وريو، مېرو يوه لويه رمه

خوړ- خوړ غوړونه چوپ بهر ولاړه

لکه مین چي په آواز د باران
تر ما هم کله له پرانیستې کیږدی
د باد څپه راوړي، څپه د څاڅکو
نغاړم ترې ځان نه، اخلم ناز د باران
په مخامخ غره کې تک ژېړ لمر گوره
دا یو ځای اوړي، یو ځای نه چې اوړي
په دې کې هم به وي څه راز د باران

خدایزده چې اوس څومره شېبه به تېره
چې بېکسیار ډوب یم په خیال کې د یار
راڅخه هدو هېر آغاز د باران.

د ابد دپاره
ځم د غنمو طلايي فصل ته اور اچوم،
پاس د شوتلو
کوز د جوارو
شنو پتيو ته پاده ور پرېږدم،
چې په یوه شېبه کې جوړ کړي
ترې د بر کلي ډاگ،
او هغه پورې ډک

د سرو منو باغ،

په گيلمجمو چور کوم چې يې د سوند لرگي کا،

رېدي ته وایمه چې نه به راځي،

غاټول ته وایمه چې کډه دې شي،

زه د وطن په غرو رغونو

شارو دښتو

په ميرو

او په هوارو باندي،

تر هر څه، هر څه نه اول د ژوندون کر کومه،

هسې نه تخم يې ورک نه شي

د ابد دپاره.

ژوند

دا ژوند عجب ژوندون دی

عجيبه يو قانون دی

ارمان ارمان کې ومره

ارمان ارمان کې ومره

دا ژوند څه عجيبه دی

د ټولو غم لاربه دی

د خان که د غربه دی

شېبه په شېبه تلون دی

ارمان ارمان کي و مره

په خپل کور که سارا يې

مجنون او که ليلا يې

غني، که بېنوا يې

په برخه دي بېلتون دی

ارمان ارمان کي و مره

باران ورپري ناست يم

شېبه وروسته به ملاست يم

الله پاک ته په خواست يم

په دې مې شين لړمون دی

ارمان ارمان کي و مره

زه مينې ته بې وسه

د زړه اشنا را رسه

حالاتو ته بې کسه

قسمت زمور پښتون دی

ارمان ارمان کي و مره

حيران زه بېكسيار يم
له هر سړي وېزار يم
د وخت په چار ناچار يم
بس كړې مې تړون دى
ارمان ارمان كې ومره.

هوس

چې نيمه شپه د ليدو هوس دې
زما د خوب په درموندونو باندي سيورى وكا
لېمو كې ډنډې له مانښامه اوښكې
د گربوانه په لوري، لورى وكا

چې نيمه شپه شي د ليدو هوس دې
زما د صبر كاسه واړوي نسكوره يې كا
خوا مې له ژونده چې له ځايه سړه
ورڅخه سل چنده لا نوره يې كا

چې نيمه شپه شي د ليدو هوس دې
راشي زما په تياره خونه كې څراغ شي راته

ما لا په زگرده ور کتلي نه وي
ستا د دیدن یو خیالي باغ شي راته
چې نیمه شپه شي د لیدو هوس دې
راته سپورمۍ له پورې غرو په تماشه راولي
بیا نه په ځان يم، نه په بل باندې يم
څه لېونۍ غوندې نشه راولي

چې نیمه شپه شي د لیدو هوس دې
زړه را زلمی کړي فکر ستا د پېغلتوب مې یوسي
په هغه شپه بیا ځوروي مې ډېر نه
راته پالنگ شي پکې خوب مې یوسي.

تصویر

اسمان کې ایکی یو څرکۍ ستوری زما مخامخ،

زه د موټرو

بایسکلونو

او د پلیو لارویو

په یو ارت څلورلاري کې ناست،

کله موټرې شمارم،

کله سایکلې

کله پلې جینکې

یا جینکې هلکان گډ وډ سره،

نارینه نه شمارمه،

په نارینه وو ته کتو زه داسې گران وختونه نه ورکوم،

اوس په اسمان کې هغه ایکی یو خرکی ستوري له مانه پنا،

هغه دی بیا یوه یواځې جینې

بس کې لاره،

لږ شپبه وروسته به توده موده

خپل کور کې ناسته،

یا د خپل یار په درشل،

خوزه خپل کور ته چې د بس لار هم نه

نه شم تلای کیلی مې ورکه،

او په اسمان کې هغه ایکی یو خرکی ستوری

زما مخامخ

بیا را څرگند.

کیسه

اسمان تک شین لکه د گوتې غمی،
کټ مټ زموره د نیمزالي گاونډی
پرونی تېر اختر کې،
خو بس یوه لکه په شپه کې
خور ځنگل ته ورته
توره وربخه،
زمور د کلي په دا سر ولاړه یو سات وشو،
نه څپک بره ځي نه کوزه خوځي،
سره له دې چې اوس هواوې ماتې،
خو چې لمر لږ پنا د ژمي احساس بېرته ژوندی،
د کلي مخې ته په نوې ټوکېدلې
د رشکې پټي کې،
بلاربه سپینکی دنگه رسا اسپه
دوه تورې او دوه ژېړې غواوې،
ځنگه په وار سره اسمان ته گوري،
ټيک لکه زه ښايي په وربخو غوسه،
دا زه کیسه نه لیکم،
نه تخیل دی زما،
دا زه همدغه شپبه لیکم چې همدغسې ده.

تپوس

کابل وران، میدان ويجار شو،
خو دې دواړو کې توپير شته،
عالمان به پرې پوهېږي،
ما خو داسې اورېدلي،
چې اکثره وران ودان شي،
خو ويجار چې خدايزده څه شی؟،
تش پوښتنه مې کوله.

مني

د "مني گل" د لومړۍ مشاعرې په وياړ
څنگه مې زړه کېږي
په خپله چې ور وخېژم خپليو سره،
څادر د دوو څانگو په منځ کې
کېږدم کېنمه پرې،
او ښه تکیه ووهم،
په پېغلو څانگو کې
را ځوړندو د سرو منو بڼپار ته غوږ شم،
لږه شېبه په لاندې سين کې
د رڼو اوبو شرار ته غوږ شم،

د چا ښکالو مې د خيالو لړۍ
را و شلوي او لار ته غوږ شم،

لکه چې بيا يې د کلا په دېواله
له خپلو ځالو سره مار ليدلی،
پورې سنځلو کې د گڼو کورنو مرغیو،
په زوره- زوره چغههار ته غوږ شم،
يو چتی راشي غواړي و څري دې اړخ ته دلته،
نيمه مرغیو چې خوړلې په دا سره مينه کې،
بېرته چې ماته يې پام ژر و تنستي،
زما منيو ته تلوسه لا زياته،
اول سورلاستی په غنمو پېرودلی چاکو،
د واسکتېه له جيبه
په ناز را وکارم
پرې رغوی تېر کړم،
بيا په منيو ور خلاص شم،
چې په مزه- مزه او خوند- خوند يې کړم سپينه
لکه سپينه هگۍ،
بيا ترې ترانگې بېلوم د ختکي په شانې،
تر هغو خورم يې

چې د مور خبره : "و بزېږم"،
ياني چې ټنډ شم د څاريو په شان،
بيا نو ور وغورځم پراخه سين ته،
تر هغو لامبم چې دا يو خروار منې مې هضم،
له لمبا ستړي چې راوځم
رېگ کې خوب مې يوسي،
چې را وينېږم غرمه تېره
ماسپنين هم پسې،
په درمندځای کې د تمام کلي واره ماشومان،
په خرمستيو لگيا،
زه هم په بېره ځان ور ورسوم.

خدای پاماني

ستورو! نور ځی
له دې محله دلته اور را اوري،
لمره په دې غم کلي
نور چې را ونه ځلېږې!
سپوږمی په مخه دې ښه

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**